

НІЖИНСЬКА МІСЬКРАЙОННА

вул. Московська, 7-А, м. Ніжин,
Чернігівська обл., Україна, 16608

www.nizhen.com.ua

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ

р/р 26002000037078 в ПАТ "Укрсоцбанк"
МФО 300023, код 26226820 т. (04631) 5-44-32

Народному депутату України,
заступнику голови Комітету Верховної
Ради України з питань будівництва,
містобудування і житлово-
комунального господарства
Кодолі О.М.

№316-004 від 16.03.2016 р.

Шановний Олександре Михайловичу!

Просимо долучитися до справи відродження пам'ятки архітектури національного значення Спасо-Преображенської церкви у Ніжині.

Вікна Вашої Громадської приймальні виходять на Спасский майдан, на якому знаходиться пам'ятний знак «Останній шлях Кобзаря» біля Спасо-Преображенської церкви.

Водночас Ваша Громадська приймальня розташована в одному приміщенні з Управлінням житлово-комунального господарства та будівництва м. Ніжина, яке має організовувати роботи з реставрації пам'ятки.

Проте, ні це управління, ні Управління культури і туризму міської ради не виявляють ніяких організаційних дій, а плановане рішення про виділення коштів з міського бюджету на реставрацію церкви досі не прийняте. Просимо втрутитись.

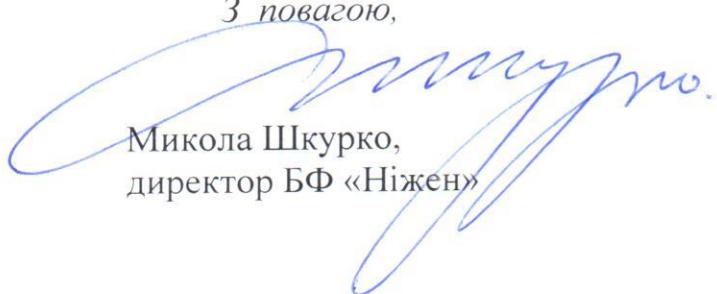
Що стосується Благодійного фонду «Ніжен», то проведено нараду з підприємцями, відкрито спецрахунок (дивіться сайт www.nizhen.com.ua) і перші 100 тисяч гривень перерахувала фірма «Сяйво». Про це повідомляється в статті «Ніжинськими слідами генія» в газеті Урядовий кур'єр (додаємо). Розраховуємо і на Ваш внесок.

Робота зі збору коштів буде продовжена як тільки з'явиться необхідна документація щодо реставрації пам'ятки в Управлінні житлово-комунального господарства та будівництва.

Нехай же стане Вам за приклад участь у реставрації Шевченківської святині народних депутатів України Івана Плюща і Олександра Омельченка!

Додаток:

1. Копія статті «Ніжинськими слідами генія» з газети «Урядовий кур'єр» за 10 березня 2016 року, четвер, №46 на 2 арк.

З повагою,

Микола Шкурко,
директор БФ «Ніжен»

ШЕВЧЕНКІАНА

Ніжинськими слідами генія

ПІДТРИМКА. Місцеві активісти почали збір коштів на реставрацію Спасо-Преображенської церкви, яку називають Кобзаревою святою

Надія ОНИЩЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Чи набуде Ніжин національного культурного обличчя? Це питання непокоїть тих моїх земляків, які пропіл нашого міста сприймають не в географічному вимірі, а як власну долю. І в них неймовірно сильне відчуття його духовного середовища.

Містом 17-ти храмів назала Ніжин редакціяна колегія науково-популярного ілюстрованого журналу Міністерства культури «Пам'ятки України», присвятивши йому один з номерів за 2013 рік. У такий спосіб науковці підтримали створення в Ніжині історико-культурного заповідника.

Цю ідею виношують уже більше 20 років. Місто налічує 117 пам'яток архітектури (а це у півтора раза більше, ніж в обласному центрі Чернігові), 72 пам'ятки історії та 12 пам'яток монументального мистецтва, зокрема збереглося 17 храмів і кілька десятин кам'янці XVIII століття, що велика рідкість на Лівобережжі.

У тисячолітній історії

Гребінка — випускники гімназії.

Щоб гості міста якнайповніше познайомилися з місцями, пов'язаними з іменем нашого генія, автор цих рядків як колишній працівник Ніжинського краснавчого музею імені Івана Спаського розробила спеціальний маршрут. Так, у викупленні Тараса з кріпацтва брали участь випускники Гімназії вищих наук князя Безбородька. Це відображене не тільки у спогадах сучасників, а й у прозових творах поета. Іх активно досліджував один із перших біографів Кобзаря уродженець села Переходівка вихованець Ніжинського повітового училища Олександр Кониський. Епістолярну спадщину Тараса Шевченка вивчав відомий шевченко-знавець директор Ніжинського юридичного ліцею Михайло Чалий. Внесок у шевченкознавство і створення Національного музею Тараса Шевченка в Києві зробив ніжинець Михайло Новицький. Наукову розірвіку «Тарас Шевченко і Чернігівщина» залишив нам доцент Ніжинського педінституту імені М. В. Го-

Окрема сторінка історії Ніжина — Шевченківська

між ними тоді ще був відомий потім перекладник творів Шекспіра, Шиллера, Гете й Шевченка — Микола Гербель.

У четвер на масниці у ніжинському клубі був баль. Тарас і Чужбинський пішли на баль. Один із старшин клубної, побачивши, що у Шевченка на голові шапочка, і не відаючи, хто він такий, чио голову вкриває

кої — майбутньої першої народної артистки України. Рецензенти її творчості зазначали, що вона на сцені виразила біль української нації так само геніально, як Шевченко у слові. І це дає нам право написати ці видатні українські імена на одному пам'ятному знаку в скверику Лисянського.

Та цю пропозицію два

ді було знищено дзвіницю, пізніше — теплу церкву.

1998 року церквою почала опікуватися громада Української православної церкви Київського патріархату. 2002-го її підтримали Голова Верховної Ради Іван Плюц і Київський міський голова Олександр Омельченко. Над храмом засяяли нові бані із хрестами. Відтоді реставрація припинилася. Лише за кошти вірян зробили дахи і вікна.

Тут 17 травня 1861 року відбулася велелюдна панахида на останньому шляху Тараса Шевченка в Україну. Про це читаємо в спогадах М. Білецького, Л. Глібова та В. Толбіна.

Зустріч жалобної колісниці в Ніжині була надзвичайно вроčистою. Біля застави на Московській вулиці зібралися представники ніжинської інтелігенції. Ремісники з розгорнутими корогвами та цеховими знаками, студенти ліцею та гімназисти. Колісницю із труною великого поета, яку супроводжували його земляки Лазаревський та Честахівський, провезли Московською вулицею в огорожу церкви.

Після панахиди, яку

1991 року на спомин про цю сумну подію ніжинці встановили біля Спасо-Преображенського храму пам'ятний знак. А в парку відпочинку імені Тараса Шевченка — пам'ятник великому українцеві скульптора Олександра Скобликова. Це було зроблено з ініціативи громадськості, а саме Товариства української мови імені Т. Г. Шевченка, яке тоді в Ніжині очолював Микола Шкурко. Його підтримала міська рада і особисто голова виконкому Анатолій Романенко. Трудові колективи перераховували одноденний заробіток на спорудження пам'ятника.

Щоб привернути увагу влади і громадськості до Кобзаревої церкви, міський осередок «Просвіти» та фірма «Слайд» час від часу запрошують у церкву відомих українських кобзарів, капели бандуристів. Щорічно православні Київського патріархату служать тут панахиду по Тарасові. Приходять сюди і чиновники, щоб покласти квіти і висловити пошану до українського генія.

Наприкінці 2015 року

Ніжина вмістилися події, які яскраво відображають менталітет української нації: усвідомлення самоінності власної особистості, миролюбності, зваженість, тонке відчуття гармонії.

А це місто відвідав Тарас Шевченко. Ніжинськими друзями генія були Іван Сошенко — викладач малювання в повітовому училищі, Капітон Павлов — викладач Гімназії вищих наук, Олексій Венеціанов — син ніжинського грека, Аполлон Мокрицький, Євген

голя Георгій Неділько.

Назву ще одне пам'ятне місце: на вулиці Гоголя височіла будівля дворянського зібрання. Про перевування тут Тараса Шевченка 1846 року написав Олександр Кониський.

«Коли Шевченко і Чужбинський (останній, до того ж, і годованець Ніжинського ліцею) приїхали в Ніжин, дак про іх приїзд зараз залунала чутка по місту, і двері нашої квартири, — розповідає Чужбинський, — не зачинялися пайпаче від студентів:

та шапочка, не хотів пустити його на баль. Алё ж суворому старшині з'ясували, що шапочка вкриває голову генія України, і в якому убранині не був Шевченко, він, зайшовши до клубу, робить останньому честь і шанобу».

У цьому приміщенні, як сповіщає музейна афіша, у п'ятницю 24 лютого 1912 року Ніжинський український драматичний гурток ставив «Наймичку», драму в п'яти діях Карпенка-Карого, з участю Марії Костянтинівни Заньковець-

роки тому не почув оргкомітет із підготовки та відзначення заходів з нагоди 200-річчя від дня народження Т. Шевченка.

Кобзаревою святынею називають у Ніжині Спасо-Преображенський храм, збудований 1757 року. Бурхливе ХХ століття позначилося на його долі. 1924-го тут правила службу Божу громада Української православної автокефальної церкви. Після розправи в 1930-х роках над автокефалістами добралися й до самого храму. То-

нідправили на церковно-му майдані ніжинські священики, студенти прикрипили до віка труни вінки з квітів. Церковна процесія проводжала труну через все місто Гоголівською та Кіївською (тепер Шевченка) вулицями до самої застави в напрямку Києва.

Микола Шкурко вже як голова Ніжинської міськрайонної організації «Благодійний фонд «Ніжен» зробив заяву, що фонд збирася кошти на реставрацію Спасо-Преображенської церкви, і фірма «Сяйво» робить перший внесок — 100 тисяч гривень.

Насамкінець. Усі охочі можуть долучитися до цієї ініціативи. Хай вона стане початком великої патріотичної справи для всіх, хто називає себе українцем, у рік 155-річчя з дня смерті Тараса Григоровича і перевезення його тіла з Петербурга в Канів.